मैत्रावरुणर्वसिष्ठः।वास्तोष्पतिः, २-८ इन्द्रः (२-८ प्रस्वापिनी उपनिषद्)। गायत्री, २-४ उपरिष्टाद्बृहती, ५-८ अनुष्टुप्।

अ<u>मीव</u>हा वस्तिष्पिते विश्वां रूपाण्यां<u>वि</u>शन्।सखां सुशेवं एधि नः॥ ७.०५५.०१ अमीवहा- रोगनाशकः। वास्तोष्पते- गृहपालक देव। विश्वा- सर्वाणि। रूपाणि। आविशन्-

प्रविशन् । नः- अस्माकम् । सखा- सुदृत् । सुशेवः- सुखकरः । एधि- भव ॥१॥

यदर्जुन सारमेय द्तः पिशङ्ग यच्छेसे।

वीव भ्राजन्त ऋष्ट्य उप स्रकेषु बप्सतो नि षु स्वप॥ ७.०५५.०२

यत्- यदा। अर्जुन- शुभ्र। पिशङ्ग- पिङ्गळ। सारमेय- शुनक। दतः- दन्तान्। यच्छसे-विवृणोषि। तदा। वि- विशेषेण। दृष्टयः- प्रहरणानि। इव। बप्सतः- भक्षयतस्तव। स्रक्केषु-स्रकासु। भ्राजन्ते- दीप्यन्ते। नि- नितराम्। सु- सुष्टु। स्वप- निद्रां प्राप्नुहि ॥२॥

स्तेनं राय सारमेय तस्करं वा पुनःसर।

स्तोतृनिन्द्रस्य रायसि किम्स्मान्दुच्छुनायसे नि षु स्वप॥ ७.०५५.०३

सारमेय । स्तेनम्- चोरं । राय- गच्छ । तस्करम्- प्रत्यक्षचोरिमति सायणः । पुनःसर । इन्द्रस्य । स्तोतृन् । किम् । रायसि- गच्छिस । अस्मान्- नः । किम् । दुच्छुनायसे- बाधसे । नि षु स्वप ॥३॥

त्वं सूक्ररस्य दर्दहि तवं दर्दर्तु सूक्ररः।

स्तोतृनिन्द्रस्य रायसि किम्स्मान्दुच्छुनायसे नि षु स्वप॥ ७.०५५.०४

त्वम्। सूकरस्य- वराहेण। दर्दिह- युद्धयस्व। तव- त्वया। सूकरः- वराहः। दर्दर्तु-युद्धयताम्॥४॥

सस्तुं माता सस्तुं पिता सस्तु श्वा सस्तुं विश्पतिः।

सुसन्तु सर्वे ज्ञातयः सस्त्वयम्भितो जनः॥ ७.०५५.०५

माता- जननी । सस्तु- स्वपतु । पिता- जनकः । सस्तु- स्वपतु । श्वा- शुनकः । सस्तु । विश्पितः-जनपालकः । सस्तु । सर्वे ज्ञातयः- बान्धवाः । ससन्तु- स्वपन्तु । अयम्- एषः । जनः । अभितः । सस्तु ॥५॥

य आस्ते यश्च चरति यश्च पश्यति नो जर्नः।

तेषां सं हेन्मो अक्षाणि यथेदं हर्म्यं तथा॥ ७.०५५.०६

यः। जनः- चोरजनः। आस्ते- अत्र तिष्ठति। चरित। नः- अस्मान्। पश्यित। तेषाम्। अक्षाणि-इन्द्रियाणि। हे सारमेय त्वया। सम्- सम्यक्। हन्मः। यथा। इदम्- अयम्। हर्म्यं- प्रासादः। मौनेन भवति तथा सर्वे स्वपन्तु॥६॥

सहस्रश्क्षो वृष्भो यः समुद्रादुदाचरत्।

तेना सहस्येना वयं नि जनन्स्वापयामसि॥ ७.०५५.०७

सहस्रशृङ्गः- अनन्तरिः। वृषभः- वर्षकः सूर्यः। यः। समुद्रात्- अर्णवादन्तरिक्षाद्वा। उदाचरत्-उदागच्छति। तेन। सहस्येन- शक्तिमता। वयम्। जनान्। नि- नितराम्। स्वापयामिस-स्वापयामः॥७॥

प्रोष्ठेशया वेद्येशया नारीर्यास्तेल्पशीवेरीः।

स्त्रियो याः पुण्यंगन्धास्ताः सर्वाः स्वापयामसि॥ ७.०५५.०८

प्रोष्ठेशयाः- प्राङ्गणे शयानाः। वह्येशयाः- वाहने शयानाः। याः। तल्पशीवरीः- तल्पशयाः। ताः। नारीः- नार्यः। स्त्रियः। याः। पुण्यगन्धाः- सुगन्धाः। ताः। सर्वाः। स्वापयामसि- स्वापयामः॥८॥